

POSTANOWIENIE

Dnia 1 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Bednarek

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 1 października 2024 r.,

w sprawie A. W.

skazanego z art. 258 § 1 k.k. i in.

kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 20 grudnia 2023 r., sygn. akt II AKa 169//22

zmieniającego w stosunku do A. W. wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt III K 205/18

postanowił:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;
2. obciążyć skazanego A. W. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 17 grudnia 2020 r., Sąd Okręgowy w Krakowie, sygn. akt III K 205/18 uznał A. W. za winnego popełnienia przestępstwa z: art. 258 § 1 k.k., art. 54 § 1 k.k.s. i art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 i 5 k.k.s., art. 305 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej w zw. z art. 65 §1 k.k. - dwukrotnie oraz z art. 62 ust 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, za które to

przestępstwa wymierzył mu odpowiednio kary: 8 miesięcy pozbawienia wolności; 1 roku pozbawienia wolności i grzywny 300 stawek dziennych określając wysokość jednej stawki na 100 zł; 4 miesięcy pozbawienia wolności, 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 39 § 2 k.k.s. i art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu sprzed dnia 24 czerwca 2020 r. w zw. z art. 4 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 20 § 2 k.k.s. orzeczono wobec A. W. karę łączną 2 lat pozbawienia wolności (z zastrzeżeniem, że na podstawie art. 8 § 1 i § 2 k.k.s. wykonaniu podlegają kary wymierzone za przestępstwa z art. 258 § 1 k.k., art. 54 § 1 k.k.s. i art. 65 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. w zw. z art. 37 § 1 i 5 k.k.s. oraz z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii). Nadto na mocy art. 32 § 1 i § 3 k.k.s. orzeczono solidarnie wobec skazanych środków karny ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku przedmiotów w postaci 11. 632 kg tytoniu do palenia w wysokości 7. 908. 247,84 zł, a także na podstawie art. 46 § 2 k.k. obowiązek zapłaty przez skazanego nawiazki na rzecz P. w wysokości 598 zł i na rzecz P. 1. w wysokości 9 019 zł.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionej przez obrońcę A.W., Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z 20 grudnia 2023 r., sygn. II AKa 169/22, zmienił zaskarżony wyrok w zakresie przypisania A. W. przestępstwa z art. 62 ust 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przyjmując, że wymieniony dopuścił się go w formie pomocnictwa, a w pozostałym zakresie utrzymał w mocy opisany powyżej wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie, w zakresie tego skazanego.

Kasację od wyroku wniósł obrońca skazanego i zarzucił rozstrzygnięciu:

1. naruszenie przepisów art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na nienależytej kontroli odwoławczej i utrzymaniu w mocy rażąco niesprawiedliwego, wydanego bowiem z naruszeniem przepisów art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., wyroku sądu pierwszej instancji, w sytuacji, gdy przy ustalaniu ostatecznej ilości tytoniu do palenia wytworzonego w M. w okresie maj 2016 r. - czerwiec 2017 r. Sąd Okręgowy nie zetknął się z całością zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodów, które z uwagi na ich brak w aktach sprawy nie zostały ujawnione

w toku rozprawy głównej i zaliczone w poczet materiału dowodowego i opart wskazane ustalenia wyłącznie na dowodach wtórnych, które to uchybienie winno zostać uwzględnione przez sąd odwoławczy z urzędu w trybie art. 440 k.p.k., a które to zaniechanie naruszyło reguły rzetelnego procesu opartego na zasadzie sprawiedliwości proceduralnej i zasadzie bezpośredniości,

2. naruszenie przepisów art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. polegające na rażącym naruszeniu przez Sąd Apelacyjny w Krakowie reguły swobodnego uznania sędziowskiego, poprzez dokonanie wadliwej, nieuwzględniającej zasad prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego, oceny dowodów w postaci opinii sądowo - psychiatrycznej o skazanym, w zakresie pominięcia konkluzji opinii o obniżonej asertywności A. W. wobec poleceń i zachowań ojca, treści wyjaśnień A. W. i W.W., która doprowadziła Sąd Apelacyjny do częściowej rewizji ich oceny dokonanej przez sąd I instancji i korekty wyroku Sądu Okręgowego w zakresie czynu z art. 62 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, która spowodowała korzystną dla skazanego zmianę, ale wyłącznie w zakresie opisu czynu przypisanego w pkt. V wyroku sadu I instancji i wyeliminowanie znamienia sprawstwa i przyjęcie wyłącznie pomocnictwa, co odmiennie ukształtowało zakres winy skazanego, natomiast pomimo znaczącego umniejszenia zakresu winy, nie skutkowało właściwą oceną czynu skazanego w zakresie wymiaru kary.

Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie, a także o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku

W odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy jest oczywiście bezzasadna, dlatego została oddalona na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Na podstawie art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa,

jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Dotyczy to uchybień sądu odwoławczego, to bowiem od orzeczenia sądu odwoławczego przysługuje wskazany nadzwyczajny środek zaskarżenia. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, Sąd Najwyższy nie jest uprawniony dokonywać w ramach postępowania kasacyjnego ponownej oceny dowodów i na tej podstawie kontrolować prawidłowość poczynionych ustaleń faktycznych. Postępowanie kasacyjne nie może bowiem polegać na ponownej apelacyjnej kontroli orzeczenia i nie może być traktowane jako trzecia instancja. Zadaniem Sądu Najwyższego jest jedynie sprawdzenie, czy dokonując ustaleń faktycznych orzekające w obu instancjach sądy nie dopuściły się rażącego naruszenia reguł procedowania, co mogłoby mieć wpływ na ustalenia faktyczne, a w konsekwencji na treść wyroku. Innymi słowy, kontroli podlegają nie same ustalenia faktyczne, ale sposób ich dokonania (*tak: wyrok SN z 6.09.1996 r., II KKN 63/96, OSNKW 1997, nr 1-2, poz. 11.*)

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest również pogląd, zgodnie z którym możliwe jest powtórzenie w kasacji zarzutów wywiedzionych uprzednio w apelacji w przypadku wystąpienia tzw. efektu przeniesienia, czyli sytuacji kiedy sąd odwoławczy nienależycie rozpozna apelację, jednak w takim wypadku skarżący musi w kasacji sformułować zarzut dotyczący wadliwego procedowania instancji odwoławczej, w następstwie którego doszło do przeniknięcia uchybienia sądu *a quo* do orzeczenia sądu drugiej instancji. Postępowanie kasacyjne nie jest postępowaniem, które ponawiać ma kontrolę odwoławczą. W toku postępowania z założenia nie dokonuje się zatem kontroli poprawności oceny poszczególnych dowodów ani nie weryfikuje zasadności ustaleń faktycznych.

Mając na uwadze treść wywiedzionych zarzutów wskazać należy, że wykazanie wadliwości przeprowadzonej w sprawie kontroli apelacyjnej poprzez zakwalifikowanie uchybień jako rzekomo naruszających dyspozycje art. 433 § 2 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. –których naruszenie zarzuca autor kasacji, nie może ograniczać się wyłącznie do formalnego powołania tych przepisów w zarzucie kasacji i stworzenia pozorów nieprawidłowej kontroli odwoławczej (poprzez sugerowanie np. "nienależytego", "niepełnego", "niewłaściwego", "nierzetelnego",

"pobieżnego" rozpoznania apelacji), jeżeli z istoty zarzutu odczytywanej z jego uzasadnienia, jednoznacznie wynika, że skarżący wyłącznie domaga się przeprowadzenia przez Sąd Najwyższy kolejnej, dublującej kontrolę apelacyjną, weryfikacji prawidłowości orzeczenia sądu pierwszej instancji bądź forsuje subiektywną interpretację wyników postępowania dowodowego.

Bezzasadny okazał się zarzut naruszenia przepisów art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. (pkt 2 kasacji). W toku postępowania odwoławczego - wskutek podnoszonych przez A. W. i jego obrońcę okoliczności związanych z urazem głowy jakiego miał doznać jako dziecko skazany, sąd odwoławczy dopuścił dowód z opinii dwóch biegłych lekarzy psychiatrów. Biegli jednoznacznie stwierdzili, że brak jest podstaw do kwestionowania poczytalności A. W. w odniesieniu do zarzucanych mu czynów. Wbrew twierdzeniom skarżącego, sąd odwoławczym dokonał prawidłowej i rzetelnej oceny ww. opinii, w tym również w kontekście pozostałego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie. W treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia sąd odwoławczy podkreślił, iż biegli jednoznacznie stwierdzili, że nie ma podstaw do przyjmowania, że zależność opiniowanego od ojca była tak znaczna, żeby wpływała na zdolność rozumienia znaczenia czynu lub pokierowania swoim postępowaniem w stopniu znaczny. Z tym stanowiskiem należy się zgodzić.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez sąd odwoławczy przepisów art. 433 § 1 k.p.k. w zw. z art. 440 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., zawartego w pkt. 1 omawianej kasacji to stwierdzić należy, że Sąd Apelacyjny w Krakowie nie naruszył wymienionych przepisów prawa procesowego, tym bardziej w sposób rażący. Pierwszy z tych przepisów określa zakres rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy (art. 433 § 1 k.p.k.), zaś drugi odnosi się do rażącej niesprawiedliwości orzeczenia, która w niniejszej sprawie nie zachodzi. Sąd odwoławczy jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia rozpoznał przedmiotową sprawę w granicach zaskarżenia oraz podniesionych zarzutów. Nie zaistniały zaś żadne okoliczności uzasadniające jej szersze rozpoznanie. Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem Sądu Najwyższego, z racji wyjątkowego charakteru regulacja z art. 440 k.p.k. znajduje zastosowanie w przypadku, gdy zaskarżone orzeczenie lub rozstrzygnięcie w nim zawarte jest rażąco niesprawiedliwe, a więc dotknięte uchybieniem mieszczącym się w katalogu tzw.

względnych przyczyn odwoławczych, o ile jego charakter i waga są takie, iż czyni owo orzeczenie niesprawiedliwym w stopniu rażącym. Ta właśnie "rażąca niesprawiedliwość" w rozumieniu art. 440 k.p.k. musi być nie tylko "oczywista", czyli "niewątpliwa", ale ma także wyrażać poważny "ciężar gatunkowy" uchybienia, które legło u podstaw wydania orzeczenia dotkniętego "rażącą niesprawiedliwością". Dotyczy to więc nie każdej "niesprawiedliwości" wydanego orzeczenia, a jedynie takiej, której nie można pogodzić, chociażby z zasadą rzetelnego procesu (*postanowienie SN z 26 lipca 2023 r. sygn. III KK 256/23 i cyt. tam orzecznictwo*). Tymczasem obrońca skazanego zaprezentował jedynie własny wywód kwestionujący *de facto* okoliczności faktyczne w zakresie ilości wytworzonego tytoniu, a więc elementu stanu faktycznego ustalonego przez sąd I instancji oraz trafnie zaaprobowanego przez sąd odwoławczy. Sąd *ad quem* nie mógł więc naruszyć art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., który, może być podnoszony w nadzwyczajnym środku zaskarżenia jakim jest kasacja tylko wówczas, gdy sąd odwoławczy czynił samodzielne ustalenia faktyczne.

Rozstrzygnięcie co do istoty kasacji spowodowało, że wniosek o wstrzymanie wykonania wyroku stał się bezprzedmiotowy.

Mając powyższe okoliczności na uwadze kasacja obrońcy skazanego jako oczywiście bezzasadna podlegała oddaleniu o czym Sąd Najwyższy orzekł w części dyspozytywnej zapadłego w niniejszej sprawie postanowienia, obciążając przy tym skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

[ał]